

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 71 0 П 239539 18 Рев
Бања Лука, 30.05.2019. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Сенада Тица, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Горјане Попадић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља А.Х. из Б., кога заступају пуномоћници адвокати Д.С. и А.Ч. из Б., против туженог Града Б., кога заступа заступник по закону Правобранилаштво Републике Српске, Сједиште замјеника Б., ради утврђења, вриједност спора 40.000,00 КМ, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 239539 18 Гж од 23.08.2018. године, на сједници одржаној дана 30.05.2019. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 П 239539 16 П од 12.03.2018. године, одбијен је као неоснован тужбени захтјев тужитеља да се утврди да је, након смрти његове тетке Б.Ц., носиоца станарског права на двособном стану који се налази у Б. у Улици Д.К. број 13, у приземљу, стан број 1, као члан њеног породичног домаћинства стекао право трајног и несметаног коришћења предметног стана, па да се туженом наложи да са тужитељем закључи уговор о откупу стана, те да тужени трпи да се тужитељ на основу уговора о откупу упише као власник на предметном стану са 1/1 дијела у евиденцији Републичке управе за имовинско правне и геодетске послове, Подручна јединица Б., те се туженом наложи да означени стан преда тужитељу у посјед, слободан од лица и ствари. Одбијен је и захтјев тужитеља да се тужени обавезе да му надокнади трошкове поступка у износу од 4.878,90 КМ. Тужитељ је обавезан да туженом надокнади трошкове поступка у износу од 3.000,00 КМ, док је захтјев туженог за накнаду трошкова поступка у преосталом дијелу од 600,00 КМ, одбијен као неоснован.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 239539 18 Гж од 23.08.2018. године, жалба тужитеља је одбијена и првостепена пресуда потврђена. Одбијен је и захтјев тужитеља за накнаду трошкова жалбеног поступка у износу од 877,50 КМ.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужитељ, због погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и захтјев тужитеља усвоји или да се иста укине и предмет врати на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитеља: да се утврди да је након смрти његове тетке Б.Ц., носиоца станарског права на двособном стану који се налази у Б., у Улици Д.К. број 13, у приземљу, стан број 1, као члан њеног породичног домаћинства, стекао право трајног и несметаног кориштења тог стана; да се наложи туженом да са тужитељем закључи уговор о откупу наведеног стана; да тужени трпи да се тужитељ на основу уговора о откупу упише власником стана са 1/1 дијела у евиденцији Републичке управе за имовинско правне и геодетске послове, Подручна јединица Б.; те да се тужени обавезе да означени стан, слободан од лица и ствари, преда у посјед тужитељу.

Одлучујући о захтјеву тужитеља, по проведеном доказном поступку, првостепени суд је утврдио: да је предница тужитеља његова тетка Б.Ц., кћи С. стекла станарско право на двособном стану у Б., Улица Д.К. број 13, приземље, стан број 1, површине 56 м² на основу уговора о кориштењу стана закљученог дана 25.04.1991. године са Самоуправном интересном заједницом становања Б., а на основу правоснажног акта Општине Б., Секретаријата за имовинско правне и стамбене послове о давању стана на кориштење број 04-372-157/91 од 06.04.1991. године; да је између Б.Ц., као примаоца издржавања, и тужитеља, као даваоца издржавања, дана 06.05.1991. године закључен уговор о доживотном издржавању број И-Ов-1037/91 од 08.05.1991. године, којим уговором прималац издржавања оставља даваоцу издржавања (тужитељу) у власништво сву своју покретну имовину, након смрти, с тим да је он издржава и да за сво вријеме трајања овог уговора заједно са њим живи у њеном стану који се налази у Б., у Улици Д.К. број 13, у приземљу; да је тетка тужитеља Б.Ц. умрла 05.04.2003. године у Б.; да из увјерења Министарства унутрашњих послова, Центра јавне безбједности Б., Одјељења за правне и кадровске послове број 08-04/2-2-207-68856 од 14.07.2010. године, произлази да је тужитељ А. Х., син Б.1, рођен 12.05.1964. године, имао пријављено пребивалиште у Б. од 14.04.1980. године у Улици С.Ш. број 34, од 27.08.1985. године у Улици В. В. број 22, од 05.05.1987. године у Улици Д.К. број 13/1 стан 2, да је дана 08.02.1993. године одјављен за Љубљану, те да је дана 12.06.2008. године поново пријављен на адреси Д.К. број 13, а како то све произлази и из увјерења од 02.10.2017. године; да из увјерења Министарства унутрашњих послова, Центра јавне безбједности Б., Одјељења за правне и кадровске послове број 08-04/2-2-207-68855 од 14.07.2010. године, произлази да супруга тужитеља Г.Х. није била пријављена на предметном стану у улици Д.К. број 13, све до 12.06.2008. године, јер је од 09.11.1979. године била пријављена на адреси у Улици с. и б.К. број 21, од 29.05.1992. године била пријављена на адреси XI К.д. 42 Д, а дана 12.12.1994. године је одјављена за Љубљану; да је тужитељ напустио Б. дана 18.02.1993. године када се одјавио за Љубљану, а након тога са породицом преселио у Сједињене Америчке Државе гдје су живјели у граду Kentucky, а да се његова супруга Г. одјавила из Б. 1994. године; да је закључком Градоначелника Града Б. број 05-372-78/2010 од 07.09.2010. године одбијен захтјев тужитеља за пренос станарског права на двособном стану у Б. у Улици Д.К. број 13, приземље, стан број 1, површине 56 м², након смрти Б. Ц. носиоца станарског права, на којем право располагања и давања стана на кориштење има Град Б.; да из изјаве тужитеља саслушаног у својству парничне странке произлази да је живио на адреси у Улици Д.К. број 13 до 1993. године када је због ратних дејстава напустио Б. и отишао у Америку гдје од октобра 1995. године ради као просвјетни радник, да су његови родитељи имали стан у Улици С.Ш. број 34 који назив је касније измијењен у улицу В.В. број 22, који су откупили и продали трећим лицима; да из изјаве саслушаног свједока В.С. произлази да је тужитељ живио са дједом и баком, односно родитељима од његове мајке, када је ишао у Основну школу „Ф.М.“, до почетка ратних

дејстава на подручју Б., али му није познато гдје је тужитељ живио након женидбе; да из изјаве свједока Н.Б. произилази да је тужитељ живио са својом тетком Б., а касније и са својом породицом, до ратних дејстава, када је отишао у Америку; да из пресуде Основног суда у Бањој Луци број 71 0 П 056126 09 П од 31.01.2011. године произилази да је обавезан тужени С. Ц., ујак тужитеља, да преда Граду Б. у посјед и слободно располагање стан који се налази у Б. у Улици Д.К. број 13, приземље, стан број 1, површине 56 м².

На темељу оваквог чињеничног утврђења, првостепени суд је закључио да тужитељ изведеним доказима није доказао да је постојала трајна заједница живота између њега и његове тетке Б., која је била носилац станарског права на стану у Улици Д.К. број 13, у приземљу, стан број 1, јер из изведених материјалних доказа, увјерења о пребивалишту тужитеља, Министарства унутрашњих послова од 14.07.2010. године и од 02.10.2017. године, произилази да је тужитељ живио у стану број 2, на првом спрату, у Улици Д.К. број 13, а не у стану број 1, у приземљу, на којем је његова тетка била носилац станарског права. При томе првостепени суд није поклатио вјеру изјавама саслушаних свједока В.С. и Н.Б. налазећи да су у супротности са материјалним доказима, увјерењима Министарства унутрашњих послова о мјесту пребивалишта од 14.07.2010. године и од 02.10.2017. године. Суд такође није поклатио вјеру исказу свједока Г.Х., супруге тужиоца, у дијелу трајања заједнице живота тужитеља са умрлом Б.Ц. и да је након закључења брака са тужитељем 1989. године живјела у стану на којем је станарско право имала Б.Ц., јер је њена изјава у супротности са увјерењем Центра јавне безбједности Б. од 14.07.2010. године из којег произилази да је иста живјела од 09.11.1979. године на адреси Улица с. и б. К. број 21, од 1992. године на адреси XI К. д. број 42 Д, са које се адресе одјавила за Љубљану 12.12.1994. године, а 12.06.2008. године се пријавила на адресу Улица Д.К. број 13. При томе првостепени суд цијени да нису од значаја изведени докази тужитеља - потврда кућног савјета од 05.04.1991. године, потписана од стране предсједника кућног савјета Б.М., потврда ЗЕВ од 11.06.2006. године која је нечитко потписана без означеног имена предсједника ЗЕВ, фотографија - успомена из школе 1971/1972. године, штедна књижица отворена код Привредне банке Сарајево 31.05.1971. године и 13.06.1975. године у којима је наведена адреса тужитеља Д.К. број 13, односно раније Д.К. број 1А, свједочанство о завршеном осмом разреду основне школе, школске 1978/1979. године, јер се из тих доказа не може поуздано утврдити да је постојала економска заједница између тужитеља и његове тетке Б. на стану на којем је тетка тужитеља имала станарско право, а који се налази у Б., у Улици Д.К. у приземљу, стан број 1. Сагласно томе, првостепени суд је одбио захтјев тужитеља, позивом на одредбе члана б. и 21. став 2. Закона о стамбеним односима („Службени лист СР БиХ“, број 14/84 – пречишћени текст 12/87 и 36/89 и „Службени гласник Републике Српске“, број 19/93, 22/93, 12/99 и 31/99 – у даљем тексту: ЗОСО).

Одлучујући о жалби тужитеља, другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда - да тужитељ није доказао да је живио у економској заједници са својом тетком и да има својство члана породичног домаћинства носиоца станарског права. У одговору на жалбене наводе, становишта је да у конкретном случају нема мјеста примјени Закона о престанку примјене Закона о кориштењу напуштене имовине („Службени гласник РС „ број 38/98, 12/99, 31/99, 38/99, 65/01, 13/02, 39/03 и 96/03), јер предметни стан нема карактер напуштене имовине.

Нижестепеним одлукама захтјев тужитеља је правилно одбијен.

Током поступка пред нижестепеним судовима није било спорно да је тетка тужитеља Б.Ц. (иста је умрла дана 05.04.2003. године), на темељу уговора о кориштењу којег је дана 25.04.1991. године закључила са туженим, била носиоца станарског права на предметном стану који се налази у Б., Улица Д.К. број 13, приземље, стан број 1.

У наводима тужбе и датом исказу тужитељ тврди: да је од свог рођења па све до 1993. године живио у предметном стану са својом тетком; да је из тог стана ишао у основну школу, а затим у средњу школу; да се у том стану и оженио и живио са својом породицом; да му се у том стану родио син; да је дана 06.05.1991. године са тетком закључио уговор о доживотном издржавању; да је из стана иселио 1993. године услед ратних дејстава, након чега је отишао у Америку, гдје и сада са породицом живи.

Према одредби члана 21. став 2. ЗОСО члановима породичног домаћинства припада право трајног кориштења стана, послје смрти носиоца станарског права. Како тужитељ не улази у круг сродника носиоца станарског права Б.Ц., које има у виду одредба члана 6. став 2. истог закона, својство члана породичног домаћинства је могао стећи на темељу економске заједнице са носиоцем станарског права која је трајала више од 10 година или уколико је у стану становао на темељу уговора о доживотном издржавању носиоца станарског права у периоду дужем од 5 година.

Према чињеницама које су утврдили нижестепени судови, које сагласно одредби члана 240. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 - даље: ЗПП) не могу бити предмет преиспитивања у овом ревизионом поступку, тужитељ није био пријављен на адреси предметног стана, који се налази у Улици Д.К., у приземљу, стан број 1, већ је био пријављен на стану број 2, који се налази на спрату исте зграде. Његова супруга, са којом је закључио брак 1989. године, такође није била пријављена на адреси предметног стана, све до 12.06.2008. године, када се први пут (заједно са тужитељем) пријавила на тој адреси. Тужитељ је са породицом ово подручје напустио у 1993. години, када је отишао у Америку, гдје се и сада налазе и гдје тужитељ ради као просвјетни радник. Докази које је тужитељ извео (искази свједока, потврда кућног савјета, свједочанства о завршеној школи, штедне књижице и др.) не дају основа за закључак да је тужитељ живио на адреси предметног стана у економској заједници са својом тетком.

Кад би се и прихватили ревизиони наводи да је предметни стан тужитељ напустио услед рата (иако према већ реченом није доказано ни да је живио у том стану, а није изводио ни доказе ради доказивања субјективних разлога због којих је напустио ово подручје), стоји чињеница (тужитељ ни не тврди супротно, осим што наводи да је након рата повремено долазио у стан) да се након рата тужитељ није вратио у предметни стан (што објективно није ни могуће јер живи и ради у Америци), нити је своју тетку повео у иностранство да о њој брине како је регулисано уговором о доживотном издржавању, те да у стану није живио у часу смрти носиоца станарског права (05.04.2003. године). Тиме, чак и када би се прихватили наводи тужбе, да је имао својство члана породичног домаћинства своје тетке, он је то право изгубио, јер након рата није живио у стану, нити је у стану живио односно био корисник стана у часу смрти носиоца станарског права.

Према томе, супротно ревизионим наводима, тужитељ изведеним доказима није доказао наводе тужбе, јер није могуће извести поуздан закључак о постојању економске заједнице тужитеља и његове тетке у периоду дужем од 5 година, како су то правилно закључили и нижестепени судови, те су судили тако што су захтјев тужитеља одбили.

Код предњих утврђења, нема мјеста ни наводима ревидента да је предметни стан био дом тужитеља и да је повријеђено право тужитеља на имовину, јер то не произлази из утврђених чињеница.

Стога је правилно одбијен захтјев тужитеља за утврђење да је стекао право несметаног и трајног кориштења предметног стана, а слиједом тога правилно је одбијен тужбени захтјев и у преосталом дијелу.

Сагласно изложеном, изјављена ревизија је одбијена, примјеном одредбе члана 248. ЗПП.

Предсједник вијећа
Сенад Тица

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић